

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурлаков М. О. Зорованаочність як засібсемантизаціїіноземної лексики. Іноземнімови. 2005. № 1. С. 20–21.
2. Вишневецький О. І. Методика навчанняіноземнихмов: навч. Посіб. 2– гевид.,перероб. і доп. Київ: Знання, 2011. 206 с.
3. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика учеб. пособие для студ. линг. ун-тов и фак. ин.яз. высш. пед. учеб. Заведений. 3–е изд., стер. Москва: Издательский центр «Академия», 2006. 336 с.
4. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие / Е. А. Маслыко, П. К. Бабинская, А. Ф. Будько и др. Минск: Высшая школа, 1992. 522 с.
5. Общая методика обучения иностранным языкам: Хрестоматия / Сост. А. А. Леонтьев. Москва: Русский язык, 1991. 330 с.

Боярчук М. В.

група АМ–43 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Клименко А. О.

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ КОМПОНЕНТ У ПРОГРАМІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТАРШИХ КЛАСІВ

На сьогоднішній день термін «лінгвокраїнознавство» у різних країнах трактують по-різному. На думку Веклича Ю. І. [1, с. 5], лінгвокраїнознавство – відносно молода і поки що недостатньо розроблена і вивчена галузь лінгвістики, основне завдання якої полягає у виявленні зв'язків між мовою і культурою народу, що є носієм цієї мови. Лінгвокраїнознавство співвідноситься із загальним країнознавством як систематизованою сукупністю наукових знань.

В сучасній науковій та методологічній літературі лінгвокраїнознавство аналізується у двох вимірах: перший, лінгвокраїнознавство – це аспект методики викладання іноземних мов, в якому досліджуються питання відбору та прийомів подачі студентам відомостей про країну, мова якої вивчається, з метою забезпечення практичного володіння даною мовою.

З іншого боку, лінгвокраїнознавство – це аспект навчання іноземної мови (поряд з лексичним, фонетичним, граматичним), який відбиває національно-культурний компонент мовного матеріалу. Кінцевою метою засвоєння лінгвокраїнознавчого аспекту є формування у студентів лінгвокраїнознавчої компетентності, тобто цілісної системи уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, що дозволяє студентам асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й «носії» цієї мови і досягати повноцінної комунікації.

За словами Веклича Ю. І. [1, с. 6] комунікативна компетентність включає соціокультурну компетентність, яка, в свою чергу, охоплює країнознавчу та лінгвокраїнознавчу компетентності.

Спочатку ми повинні зазначити що собою являє країнознавча компетентність. Відповідно до Веклич Ю. І. та Сабітової А. П. [1, с. 6], цей вид компетентності означає знання учнів про культуру країни, мова якої вивчається (знання історії, клімату, географії, державного устрою, економіки, традицій та звичаїв, особливостей побуту, тощо).

В свою чергу, лінгвокраїнознавча компетентність окреслює володіння учнями особливостями немовленневої (жести, міміка, постань, що супроводжуються висловлюваннями) та мовленневої поведінки носіїв мови у окремих ситуаціях спілкування. Тобто сформованість цілісної системи уявлень у учнів щодо суспільно-політичних та національно-культурних особливостей держави, що їм надає право асоціювати з окремою мовною одиницею ту ж інформацію, що й носії цієї мови, а саме досягти у такий спосіб повноцінної комунікації.

Для більш глибокого розуміння спілкування іншою мовою викладачу необхідно максимально наблизити учнів до фонових знань носіїв мови. Для кожної держави вони є різними та характерними саме для неї і в своїй більшості невідомі іноземцям, що як правило, сильно обтяжує процес комунікації, тому що взаєморозуміння неможливе без повної тотожності в обізнаності комунікантів про оточуючу їх реальність. Наприклад, в Англії існує різниця між “express trains” та “local trains” в метро: “express trains” на відміну від “local trains”, зупиняються лише на деяких станціях.

У навчанні іноземній мові можна використовувати лінгвокраїнознавчий матеріал у таких сферах:

1. Побутова сфера спілкування.
2. Сімейно-побутова сфера спілкування.
3. Соціально-культурна сфера спілкування.
4. Спортивно-оздоровча сфера спілкування.
5. Торгово-комерційна сфера спілкування.
6. Учбово-професійна сфера спілкування

Розглянемо типову навчальну програму з англійської мови для 10-11 класів. Аналіз даного документу свідчить про те, що лінгвокраїнознавчий компонент відображено в наступних блоках:

10 клас

- Харчування (національна кухня України та країн виучуваної мови смаки, уподобання)
- Живопис (жанри живопису, відомі художники світу та їхні твори, відвідування музею, виставки або галереї)
- Країни виучуваної мови (за вибором) (адміністративний та політичний устрій, природні ресурси, державні свята)
- Шкільне життя (освіта в Україні та за кордоном, заклади освіти)

11 клас

- Молодь і молодіжна культура (життя і проблеми молоді, молодіжний рух в Україні та у світі)
- Країни виучуваної мови (за вибором) (міжнародні відносини, знаменні події, видатні люди)
- Шкільне життя (міжнародні освітні програми, випускні іспити)

Робота і професії (вибір професії, пошук роботи, престижні професії в Україні та за кордоном, плани на майбутнє.

Аналіз навчальних програм 10-11 класів засвідчив відображення лінгвокраїнознавчого компоненту у тематичних блоках про харчування, живопис, молодіжну культуру, шкільне життя, роботу і професії. У той же час, для глибшого відображення національно-культурного компоненту мовного матеріалу необхідно, на нашу думку включити в програму такі тематичні блоки, як «Звичаї і традиції», «Спорт», «Релігія» та ін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Електронний ресурс: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/74164/3/Golovanova_bac_rob.pdf;jsessionid=26D790A5C7BAC49DB562FFF94752CE62
2. Електронний ресурс: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
3. Електронний ресурс: <https://naurok.com.ua/stattya-lingvokra-noznavchiy-aspekt-u-vivchenni-angliysko-movi-dlya-starshoklasnikiv-158178.html>